

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

POTEK BEGUNSKE KRIZE V SLOVENIJI

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICA

Sara Dvorjak

MENTOR

Bogomil Kropej

Celje, marec 2016

Šolski center Celje
Splošna gimnazija Lava

POTEK BEGUNSKE KRIZE V SLOVENIJI

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorica:
Sara DVORJAK, 3.b

Mentor:
Bogomil Kropej

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2016

Migracije so postale osrednji fenomen za razumevanje sodobnih globalnih problemov: revščine, neenakomernega razvoja, trgovine z ljudmi, multikulturalizma in tudi terorizma. Danes so v temeljih ekonomskega in socialnega življenja večine držav in so zrasle do takšne norme, da nihče več ne more predvidevati različnih migracijskih pojavnih oblik, še manj pa posledic.

(Papastergiadis, 2000)

POVZETEK

V letu 2015 se je pot priseljencev spremenila, kar je napovedalo begunsko krizo tudi v Sloveniji. Nenaden preobrat je ujel slovensko in evropsko oblast ter ljudi nepripravljene. Glavno vprašanje v članicah Evropske unije in pravzaprav v celotne Evrope je postalo to, kako bomo rešili problem vedno večjega števila prihajajočih beguncev in migrantov. V raziskovalni nalogi je pobližje predstavljeno področje imigracij - predstavljeni so pojmi begunec, migrant, azil, sledijo definicije osnovnih pojmov na tem področju, kot so multikulturalizem, integracija, asimilacija itd., predstavljene so tudi pravne podlage glede imigracij v Sloveniji in po svetu. Sledi zgodovina stikov civilizacij, pri katerih sem se osredotočila na Islamsko in Zahodno civilizacijo, nadaljevanje vključuje zapise o možnostih zaposlitve migrantov v Sloveniji, nato pa sledi podrobnejši kronološki pregled poteka begunske krize v Sloveniji od septembra 2015 do začetka januarja 2016 in analiza dogodkov. Na koncu sta predstavljeni tudi raziskavi o varnosti, zaradi katere ima največ ljudi predsodke o prihajajočih migrantih, in medijih, ki igrajo odločilno vlogo pri mnenju ljudi.

KAZALO

Kazalo vsebine

Povzetek.....	str. 3
Kazalo.....	str. 4
Kazalo vsebine.....	str. 4
Kazalo slik.....	str. 5
Kazalo prilog.....	str. 5
1. UVOD.....	str. 6
1.1 Izbor in namen raziskovalne naloge.....	str. 6
1.2 Metodologija.....	str. 6
1.3 Hipoteze.....	str. 6
2. DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOV IN PRAVNE PODLAGE.....	str. 7
2.1 Begunec.....	str. 7
2.2 Migrant.....	str. 7
2.3 Azil.....	str. 7
2.4 Multikulturalizem.....	str. 7
2.5 Integracija.....	str. 8
2.6 Asimilacija.....	str. 8
2.7 Schengenski sporazum.....	str. 8
2.8 Pravne podlage.....	str. 9
2.8.1 Schengenski sporazum.....	str. 9
2.8.2 Dublinska konvencija.....	str. 9
2.8.3 Maastrichtska pogodba o EU.....	str. 9
2.8.4 Amsterdamska pogodba.....	str. 9
2.8.5 Konvencija o statusu beguncev.....	str. 9
2.8.6 Pravni okvir slovenske integracijske politike.....	str. 10
2.8.6.1 Zakon o azilu.....	str. 10
2.8.6.2 Zakon o začasni zašiti razseljenih oseb.....	str. 10
2.8.6.3 Zakon o državljanstvu.....	str. 10
2.8.6.4 Državljanstvo.....	str. 11
3. MEDCIVILIZACIJSKI STIKI V ZGODOVINI.....	str. 13
3.1 Glavne sodobne civilizacije.....	str. 12
3.1.1 Islamska civilizacija.....	str. 12
3.1.2 Zahodna civilizacija.....	str. 12
3.2 Stiki med civilizacijami.....	str. 13
3.2.1 Modernizacija.....	str. 15
4. MOŽNOSTI ZAPOSLOTITVE MIGRANTOV V SLOVENIJI.....	str. 16
4.1 Analiza zakonov in politik.....	str. 16
4.1.1 Sanje niso realnost.....	str. 16
4.1.2 Dela, ki jih opravljajo.....	str. 16

5. KRONOLOŠKI POTEK KRIZE V SLOVENIJI.....	str. 18
5.1 Ključne ugotovitve analize dogodkov.....	str. 32
5.2 Sklep.....	str. 32
6. VARNOST.....	str. 33
7. MEDIJI.....	str. 35
8. ZAKLJUČEK.....	str. 37
8.1 Analiza hipotez.....	str. 37
9. VIRI.....	str. 38

Kazalo slik

Slika 1: Ležišča, urejena v Centru za tujce v Postojni.....	str. 20
Slika 2: Razmere v enem od mnogih uničenih mest v Siriji.....	str. 24
Slika 3: Migranti v Turčiji.....	str. 24
Slika 4: Žičnata ograja na madžarsko-srbski meji.....	str. 25
Slika 5: Skupina Sircev in Iračanov v Šentilju.....	str. 25
Slika 6: Slovenski vojaki pri postavljanju ograje na meji s Hrvaško.....	str. 27

Kazalo prilog

Priloga 1: Podpiranje sistema obveznih kvot.....	str. 19
Priloga 2: Pripravljenost sprejetja begunca v svoj dom.....	str. 19
Priloga 3: Osebna ogroženost.....	str. 20
Priloga 4: Podpiranje postavitve ograje.....	str. 26

1. UVOD

1.1 Izbor in namen raziskovalne naloge

Imam izredno priložnost, da sem lahko v realnem času priča migrantski krizi, o kateri si lahko sproti gradim prepričanja. Poskušala si bom izoblikovati nevtrarno stališče, in sicer tako, da bom spremljala različne vire in vzpostavljala kritično distanco. Zavedam se, da bom omejena z zornim kotom medijev, ki jih bom spremljala. Migrantsko krizo, kot jo doživljajo migranti, ne morem spremljati, ker ne znam njihovega jezika in zato posledično tudi ne spremljam njihovih medijev. Ker bi informacije iz prve roke težko zbirala, o motivih migrantov, njihovih željah in pričakovanjih ne bom pisala. Ker se pojavljajo teorije zarote, ni povsem jasno, ali se selitve migrantov dogajajo spontano, ali pa jih na pot pošiljajo neznane sile, ki bi utegnile imeti od tega koristi.

Trenutna begunska kriza se je pokazala v vseh razsežnostih, in v javnosti povzročila paniko in ostro delitev mnenj. Namen te naloge je odgovoriti na vprašanja in dileme v povezavi z begunsko krizo ter opazovati razvoj odnosa različnih družbenih skupin in medijev do novih priseljencev.

1.2 Metodologija

V sociologiji najbolj pogoste metode raziskovanja so metoda opazovanja in opazovanja z udeležbo, metode spraševanja, eksperiment, različne etnografske metode ter metoda analize dokumentov, ki jo bom uporabila v raziskovanju. Uporabila bom le neosebne tovrstne vire, torej časopise, sodne spise, uradne spise itd. Prednost te metode je, da omogoča večplastne informacije o nekem pojavu, skupinah ljudi itd., ima pa tudi svoje slabosti, in sicer je med njimi zagotovo problem verodostojnosti vira.

Podatki, ki jih bom uporabila, bodo izključno objektivni, ker bom navajala zgolj dejstva v povezavi s teorijo. Upam, da bodo podatki zanesljivi in veljavni, za točnost informacij pa bom poskrbela z natančnim navajanjem števil, rednim datiranjem dogodkov in natančnim navajanjem, zato bodo vsi podatki tudi preverljivi.

Raziskovalna naloga bo temeljila na znanstvenih temeljih, ker bom uporabljala samo dokazana dejstva, ki jih bom skrbno analizirala.

Najprej bom postavila hipoteze, proučila teorijo, zbirala informacije o poteku krize iz medijev in na koncu na podlagi teh informacij ovrgla ali potrdila hipoteze.

1.3 Hipoteze

1. Med različnimi kulturnimi skupinami bo povečana verjetnost kulturnih spopadov.
2. Z begunsko krizo se bo varnost zmanjšala.
3. Stopnja brezposelnosti se bo na začetku povečala, nato se bo sčasoma zmanjšala.
4. Država bo sprejemala vedno bolj radikalne ukrepe, s tem pa bodo odzivi ljudi vedno bolj ostri.
5. Povečan pojav diskriminacije.

2. DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOV IN PRAVNE PODLAGE

2.1 Begunec

Kot pojasnjuje UNHCR, so begunci osebe, ki bežijo pred oboroženimi spopadi ali preganjanjem. Konec lanskega leta jih je bilo po svetu približno 19,5 milijona. Položaj, v katerem se nahajajo, je pogosto tako nevaren in nevzdržen, da prečkajo nacionalne meje in iščejo varnost v sosednjih državah. Pridobijo lahko mednarodno priznan status beguncev, na podlagi katerega nato dobijo dostop do pomoči držav gostiteljic, UNHCR in drugih organizacij. Če jim je pravica do azila odrečena, ima lahko to zanje potencialno smrtonosne posledice.

Begunce opredeljuje in ščiti mednarodno pravo, dodaja UNHCR. Temelj zaščite beguncev ostajajo Konvencija o beguncih, protokol iz leta 1967 in drugi pravni dokumenti, kot je konvencija Afriške unije o beguncih.

(vir: delo.si, 16.9.2015, avtor: M. J., dostopno na <http://www.delo.si/svet/evropa/begunec-ali-migrant.html>)

2.2 Migrant

Migranti se po navedbah UNHCR selijo predvsem zato, da bi z iskanjem dela izboljšali svoj standard, ne pa zaradi neposredne nevarnosti preganjanja ali smrti. V nekaterih primerih se selijo tudi zaradi izobraževanja, združitve družine in drugih razlogov. Za razliko od beguncev, ki se ne morejo vrniti domov, se migranti ne srečujejo s takšno oviro. Če se odločijo vrniti domov, bodo prejeli zaščito svoje vlade.

(vir: delo.si, 16.9.2015, avtor: M. J., dostopno na: <http://www.delo.si/svet/evropa/begunec-ali-migrant.html>)

2.3 Azil

Mednarodna zaščita zaradi preganjanja ali vojne v državi se imenuje azil. Vsak begunec je na začetku prosilec za azil, vendar vsakemu nosilcu za azil ne bo avtomatično priznan status begunca. Osebe, katerih prošnja za azil še ni dokončno rešena in čakajo na dokončno (pozitivno ali negativno) odločitev, imenujemo prosilci za azil. Postopek odločanja o tem, ali je neka oseba begunec ali ne, temelji na učinkovitem azilnem sistemu. Sistem, ki deluje hitro in učinkovito ter je pošten, omogoča, da bo vsakemu prosilcu za azil, ki resnično potrebuje mednarodno zaščito, dodeljen status begunca. Tak sistem bo tudi preprečil tistim, ki ne potrebujejo takšne zaščite, da bi od sistema imeli korist.

(vir: UNHCR, dostopno na: <http://www.unhcr-centraleurope.org/si/komu-pomagamo/prosilci-za-azil.html>)

2.4 Multikulturalizem

Je nov teoretični in politični koncept, ki se je pojavil pred tridesetimi leti in okrog katerega se vrtijo sodobne razprave o medkulturnem dialogu, usmeritvi družb in o migracijah. Prispevek poudarja, da so migracije stare toliko kot človeštvo in da so bile vedno temelj socialnega reda ter medkulturnih odnosov.

Vse sodobne države in družbe se morajo ukvarjati s fenomenom multikulturalizma, tudi če ga zanikajo.

(vir: Milharčič Hladnik Mirjam, Strokovni članek, V: Multiculturalism in the context of migrations. Dostopno na: <http://revija-knjiznica.zbds-zveza.si/Izvodi/K0912/Milharcic-Hladnik.pdf>)

2.5 Integracija

Integracija je v Evropi trenutno prevladujoč termin, s katerim se označuje procese (in njihove posledice) vključevanja priseljencev v novo družbeno okolje. (...) Kljub prevladujoči uporabi termina integracija v Evropi pa njegova priljubljenost ni vsesplošna, in tudi avtorji, ki ga uporabljajo, pogosto opozarjajo na njegovo problematičnost, ki v veliki meri izvira iz kompleksnosti koncepta integracije, ki označuje širok krog dinamičnih procesov in situacij na različnih družbenih področjih, poleg tega pa se lahko nanaša tako na posameznike kot tudi na družbene skupine ali na družbo kot celoto. V nasprotju s to kompleksnostjo se pojem integracija pogosto uporablja zelo poenostavljeno za splošno označevanje procesov vključevanja priseljencev v družbeno življenje.

(vir: KOMAC Miran, *Priseljenci*, str. 106,107)

2.6 Asimilacija

Asimilacija je zadnja in najvišja oblika zbliževalnih odnosov. Priseljenci v dolgotrajnem procesu nezavedno ali hote prevzemajo ravnanje, mišljenje, vrednote in kulturo večinskega okolja, pri tem pa izgubljajo oziroma spreminjajo svojo etnično identiteto, čeprav pri procesih adaptacije in integracije tega še ni opaziti. Imigrantski družbi postanejo tako podobni, da jih ni mogoče identificirati kot pripadnike etnične skupnosti. Posameznik postane konformen do njim tujega načina življenja in kulture imigrantske družbe.

(vir: KLINAR, 1976:141)

2.7 Schengenski sporazum

Osnovna ideja je zagotavljanje pravice do prostega prehajanja notranjih meja. Protiutež ukinitvi kontrole na notranjih mejah je temeljitejši mejni nadzor na zunanjih schengenskih mejah, predvsem zato, da ustavi nezakonito priseljevanje, tihotapljenje drog, trgovino z ljudmi in druge nezakonite dejavnosti.

(vir: http://www.bruselj.predstavnistvo.si/fileadmin/user_upload/dkp_14_pbr/docs/Schengen_brosura_SLO_KONCNA_14.12..pdf)

Sprva so bile njegove podpisnice države Beneluksa, Nemčija in Francija, sčasoma pa se je schengenskim članicam pridružila še velika večina drugih članic EU, in tako danes schengen sestavlja 26 držav.

2.8 Pravne podlage

Zaradi vse bolj množičnih priseljevanj in zaradi strmega naraščanja nedovoljenih imigracij in prošelj za azil tudi iz držav v razvoju, so države EU začele vedno bolj zaostrovati migracijske politike na nadnacionalni ravni v smeri zapiranja t.i. trdnjave Evrope. Elementi v razvoju skupne migracijske politike, ki so ključno vplivali na mednarodne selitvene tokove na območju srednjevzhodne Evrope, so na kratko sledeči:*

2.8.1 Schengenski sporazum*

Že sredi osemdesetih let so začele države EU medsebojno usklajevati migracijsko politiko s podpisom Schengenskega sporazuma. (več na 3.3.4.)

2.8.2 Dublinska konvencija*

Preprečuje azilno "trgovanje" za najboljše zatočišče, odgovornost za azilne prošnje pa prenaša na državo, kamor je najprej vstopil azilant. Poleg tega se odgovornost za azil prenaša še na t.i. varne izvozne ozirom varne tretje države. Prosilci za azil, ki so pripotovali preko teh držav, so lahko na podlagi sporazumov o ponovnem prevzemu vrnjeni tja, brez reševanja njihovih prošelj v kateri od članic EU.

2.8.3 Maastrichtska pogodba o EU*

Pogodba je bila podpisana l. 1992, veljavna pa je od leta 1993. Uvedla je dopolnilno državljanstvo, kar pomeni, da so državljani članic unije postali hkrati državljani EU, znotraj nje pa se jim omogoča prost pretok in bivanje. Ta pogodba je prinesla trostebno zgradbo EU: nadnacionalni pristop do množice političnih področij, med temi sta tudi področje prostega pretoka oseb in politika vizumov, ter določila o azilni politiki, nadzoru državnih meja in njihovih prehodov, ureja pa še imigracijsko politiko.

2.8.4 Amsterdamska pogodba*

Začela je veljati 1999, sicer podpisana leta 1997. V njenem okviru so prenesli v Maastrichtsko pogodbo še področji azila in imigracij. Hkrati s to pogodbo so pod zakonodajo EU vključili tudi Schengensko pogodbo. Velja še omeniti, da je Svet EU na srečanju v Tampereju leta 1999 potrdil izvrševanje skupne politike na področju azila, imigracij in meja.

* vir: KOMAC Miran, *Priseljenci*, str. 455,456

2.8.5 Konvencija o statusov beguncev

28. junija 1951 se je zgodil velik premik na področju zaščite beguncev, saj je bila na ta dan med posebno konferenco ZN sprejeta Konvencija o statusu beguncev. Konvencija o statusu beguncev iz leta 1951 je ključni dokument mednarodne zaščite beguncev. Konvencija opredeljuje, kdo je begunec ter kakšno pravno zaščito, pomoč in socialne pravice morajo države, ki so podpisale konvencijo, zagotoviti beguncem. Konvencija obenem določa, da begunci ne smejo biti vrnjeni v državo, v kateri bi bilo njihovo življenje ogroženo. Po drugi strani pa konvencija opredeljuje tudi dolžnosti, ki jih ima begunec do svoje države gostiteljice, ter navaja, katere skupine ljudi (na primer

vojni zločinci) niso upravičene do statusa begunca.

(vir: <http://www.unhcr-centraleurope.org/si/viri/konvencije/konvencija-o-beguncih.html>)

2.8.6 **Pravni okvir slovenske integracijske politike**

Od sprejetja Resolucije o imigracijski politiki (1999) so bili v Sloveniji sprejeti trije zakoni, ki vsebujejo eksplicitna določila o integraciji priseljencev in tujcev v Republiki Sloveniji. To so Zakon o azilu, Zakon o tujcih in Zakon o začasnem zatočišču.

(vir: KOMAC Miran, *Priseljenci*, str. 121)

2.8.6.1 **Zakon o azilu**

Zakon v 19. členu zagotavlja pogoje za vključitev beguncev v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije. Pri tem zlasti organizira tečaje slovenskega jezika za begunce; organizira tečaje in druge oblike za nadaljnje izobraževanje in poklicno izpopolnjevanje beguncev; seznanja begunce s slovensko zgodovino, kulturo in ustavno ureditvijo.

(vir: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2006-01-2179>)

Poleg omenjenih treh zakonov se izrecno na tujce v Sloveniji nanašajo še Zakon o zaposlovanju in delu tujcev, [...], Zakon o začasni zaščiti razseljenih oseb, delno pa tudi Zakon o državljanstvu.

2.8.6.2 **Zakon o začasni zaščiti razseljenih oseb**

Ureja uvedbo, trajanje in prenehanje začasne zaščite razseljenih oseb, pogoje in postopke za pridobitev in prenehanje začasne zaščite razseljenih oseb, pogoje in postopke za pridobitev in prenehanje začasne zaščite ter pravice in obveznosti oseb z začasno zaščito.

(vir: KOMAC Miran, *Priseljenci*, str. 122)

2.8.6.3 **Zakon o državljanstvu**

Med drugim določa pogoje, pod katerimi lahko priseljenci in njihovi potomci pridobijo slovensko državljanstvo.

(vir: KOMAC Miran, *Priseljenci*, str. 122)

Poleg omenjenih zakonov obstajajo še drugi, ki se ne nanašajo izključno na priseljence ali določeno skupino priseljencev, pač pa urejajo specifična področja, ki so pomembna za uspešno integracijo priseljencev. Resolucija o migrantski politiki RS v 8. poglavju med ukrepi, ki so potrebni za učinkovito in usklajeno izvajanje migracijske politike in drugih pomembnih področjih, kot so npr. izobraževanje, socialno varstvo in skrbstvo, delovnih razmerij,...

Slovenija pa ni podpisala nekaterih relevantnih mednarodnih dokumentov, ki se nanašajo na položaj priseljencev. Slovenska zakonodaja tudi ne spodbuja hitre pravne integracije priseljencev, saj zahteva dolge roke stalnega prebivanja in dela v državi kot pogoj za pridobitev statusov ali dovoljenj, ki omogočajo izenačitev ali vsaj približanje pravic

priseljencev pravicam slovenskih državljanov. Za slovensko državljanstvo lahko priseljenec zaprosi po desetih letih prebivanja v Sloveniji.
(vir: KOMAC Miran, *Priseljenci*, str. 122)

2.8.6.4 *Državljanstvo*

Državljanstvo je pravna pripadnost določeni državi. Državljanstvo, izvirno pripadnost politični skupnosti in načelo bivanja v njej, postane status. V prvi vrsti je administrativni kriterij, ki označuje pripadanje nacionalni skupnosti po rojstvu ali bivanju; postane "identiteta", izkazljiva s potnim listom kot dokazom pripadanja "politični" (=nacionalni) skupnosti. Državljanstvo kot pripadnost nacionalni državi posameznika specificira kot člana nacionalne skupnosti; definira ga v funkciji teritorialne demarkacije, legitimizacije meja nacionalne države in moči njenih elit in ne kot pripadnika, ki partiipira v politični skupnosti in jo sooblikuje.
(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str. 17)

Pravica imeti pravico, ki omogoča državljanstvo, je, pravi Arendt (1948/2003), nekaj veliko bolj temeljnega od človekovih pravic. Pomeni enakovredno pripadnost skupnosti in je tisto, kar šele omogoča sklicevanje na človekove pravice. Da postanejo človekove pravice mogoče, je najprej potrebno zagotoviti pravico imeti pravico, tj. državljanstvo, kot pripadnost politični skupnosti. Arendt je brezdržavljskost problematizirala kot dejansko brezdržavljskost Judov, Somers (2008) pa v aktualizaciji njene teorije ugotavlja, da brezdržavljskost danes ne pomeni samo nečlanstva v nacionalni skupnosti. Nanaša se tudi na situacijo "nepravlega" članstva v primeru migrantov, dodajmo tudi "odvzetega" članstva v primeru izbrisanih. Obenem se brez/nedržavljskost danes nanaša tudi na vse večjo "nedržavljskost državljanov".
(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str.19)

Migranti so v sodobnih nacionalnih skupnostih v položaju, ko nimajo pravice imeti pravico, kar definira njihov obstoj na robu pravic (Balibar, 2007). Krožno pogojevanje pravic, selektivno pripuščanje k državljanstvu se za migrante začne ob vstopu v državo: da so migranti pripuščeni na rob pravic, mora ta biti "legalen". V primeru "nelegalnega" vstopa so migranti definirani ne samo za nečlane, ampak postanejo "ilegalni" nečlani, tj. dvakrat nedržavljeni. Kot "ilegalci" ali "nedokumentirani" migranti so oropani državljanstva in s tem možnost pripustitve na rob pravic. Če migranti v nacionalno skupnost vstopijo legalno, se strategije krožnega pogojevanja nadaljujejo s pripuščanjem na trg dela, v proces naturalizacije itn.
(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str. 24)

Kot omenjeno v 3.4., lahko priseljenci po zakonu za slovensko državljanstvo zaprosijo po desetih letih prebivanja v Sloveniji. Pripuščanje k državljanstvu kot pripadnosti politični skupnosti za migrante v veliki meri poteka v odvisnosti od pogojevanega vstopa na trg dela. "Migranti brez papirjev in begunci nas opozarjajo, da pripadanje politični skupnosti ni samoumevno. Etos državljanstva je v tem, da pravica imeti

pravico ni odvisna od individualnih okoliščin. Pravica imeti pravico z gledišča političnega razumevanja državljanstva pomeni, da pripadnost politični skupini ni zanikana, ker ima nekdo državljanstvo druge države ali zaradi njegove etničnosti, jezika, religije."

(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str. 15)

Ko razumemo odgovornost države do spoštovanja človekovih pravic v širšem pomenu besede, vidimo, da delovni in življenjski pogoji ekonomskih migrantov (in tudi večinske populacije) pogosto pomenijo kršitev pravic, četudi neposredno s strani fizičnih oseb. Država je namreč tista, katere dolžnost je, da zagotovi ustrezen nadzor in preprečuje situacije, ki so v nasprotju z mednarodnim pravom.

(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str. 187)

3. MEDCIVILIZACIJSKI STIKI V ZGODOVINI

Civilizacija je najširša kulturna enota. Vasi, regije, etnične skupine, narodnosti, verske skupine, vse imajo značilno kulturo na različni stopnji kulturne raznovrstnosti. [...]

Civilizacija je torej najširša kulturna skupina ljudi in najširša raven kulturne identitete, ki jo ljudje imajo, poleg tega, kar ljudi loči od drugih vrst. Določajo jo skupne objektivne prvine - jezik, zgodovina, vera, običaji, institucije,...

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 47)

3.1 Glavne sodobne civilizacije

So sinovska, japonska, hinduistična, islamska, pravoslavna, zahodna, latinskoameriška in afriška (le-to priznavajo le redki, npr. Braudel). Ker begunci in migranti večinoma prihajajo iz Islamske civilizacije, Slovenija pa je del Zahodne civilizacije, bom opisala ter primerjala ti dve kulturni enoti ter njune stike v zgodovini.

3.1.1 Islamska civilizacija

"Islam je v sedmem stoletju našega štetja izšel z Arabskega polotoka in se naglo razširil po Severni Afriki in Iberskem polotoku in tudi na vzhod v Srednjo Azijo, na Indijsko podcelino in v Jugovzhodno Azijo. Posledica je, da znotraj islama obstaja več različnih kultur, med njimi arabska, turška, perzijska in malezijska."

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 51)

Je civilizacija, ki jo identificiramo po imenu vere.

3.1.2 Zahodna civilizacija

Zahodno civilizacijo običajno datiramo v leto 700 ali 800 pr.n.št. Strokovnjaki na splošno menijo, da ima tri glavne sestavne dele v Evropi, Severni Ameriki in Latinski Ameriki.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 51)

Izraz Zahod je zdaj splošna uporaba za označevanje tega, kar je bilo nekoč zahodno krščanstvo.

3.2 Stiki med civilizacijama

V sedmem stoletju n.š. so se začeli sorazmerno stalni in občasno siloviti medcivilizacijski stiki med islamom in Zahodom. Večina trgovskih, kulturnih in vojaških stikov je potekala znotraj civilizacij. Med enajstim in trinajstim stoletjem se je evropska kultura začela razvijati, ker je to omogočilo "vneto in sistematično prevzemanje primernih prvin iz višje razvitih civilizacij islama in Bizanca, skupaj s prilagajanjem te dediščine posebnim razmeram in interesom Zahoda. V zahodno krščanstvo so takrat spreobrili skandinavske države, zavladali pa so tudi Sredozemlju. [...] Občasna ali omejena večsmerna srečanja med civilizacijami so sprožila trajen, prevladujoč, enosmeren vpliv Zahoda na vse druge civilizacije. [...] V začetku dvajsetega stoletja pa si je Zahod podredil pod neposredno ali posredno zahodno oblast ves Bližnji vzhod razen Turčije. Evropsko širjenje (Afrika, Azija, Indijska podcelina, ...) si je islamsko skupaj z Afriko podredilo.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 57, 58)

Zahod sveta ni osvojil z več boljšimi idejami ali vrednotami ali vero (v katero so spreobrnili le malo pripadnikov drugih civilizacij), ampak z boljšo uporabo organiziranega nasilja.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 59)

Globalne komunikacije so eno najpomembnejših sodobnih znamenj zahodne moči, vendar v nezahodnih družbah spodbuja populistične politike, da zahodni kulturni imperializem obsojajo in svoje prebivalce pozivajo, naj zagotovijo preživetje in integriteto svoje prvotne kulture. Stopnja, do katere v globalnih komunikacijah Zahod prevladuje, je zato glavni vir zamere in sovražnosti nezahodnih ljudstev do Zahoda.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 69)

Preporod religij v poznem dvajsetem stoletju prinaša krepitev verske zavesti in vzpon fundamentalističnih gibanj.

Podatki iz primerjalne študije cerkev in religij v modernem svetu Oxfordske univerze iz leta 1982 kažejo porast deleža prebivalstva, ki pripada dvema glavnima religijama - islamu in krščanstvu od leta 1900 do 1980. Leta 1900 so znanstveniki ocenjevali, da zahodnemu krščanstvu pripada okoli 26,9% svetovnega prebivalstva, leta 1980 pa okoli 30%. Muslimani so iz 12,4% svetovnega prebivalstva v osemdesetih letih porasli na 18%.

(vir: Davit B.Barrett, ur. World Christian Encyclopedia: A comparative study of churches and religions in the modern world A.D. 1900-2000 (Oxford: Oxford University Press, 1982)

V zadnjih desetletjih dvajsetega stoletja sta islam in krščanstvo bistveno povečala število svojih pripadnikov v Afriki, bistven premik proti krščanstvu pa je nastopil v Južni Koreji. V družbah, ki se hitro modernizirajo, kjer se tradicionalna religija ni sposobna prilagajati zahtevam modernizacije, obstaja možnost za širjenje zahodnega krščanstva in islama.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 77)

Muslimani se s prizadevanjem, da bi našli rešitev v islamu in ne v zahodnih ideologijah, množično obračajo k islamu kot viru identitete, smisla, stabilnosti, razvoja, legitimnosti, upanja.

"Neki savdski državni uradnik je leta 1994 razložil: 'Uvožene stvari iz tujine' so lepe v obliki bleščečih se ali tehničnih predmetov'. Neotipljive družbene in politične institucije, uvožene od drugod, pa so lahko smrtonosne - islam za nas ni samo religija, ampak način življenja. Mi, Savdijci, se želimo modernizirati, a ne nujno pozahodniti."

(vir: BIN SULTAN Bandar, New York Times, 10. julij 1994, str. 20)

Islamski "fundamentalizem", ki ga običajno razumemo kot politični islam, je samo ena od sestavin veliko širšega oživljanja islamskih idej, praks in retorike ter ponovne predanosti muslimanskega prebivalstva islamu. Preporod je osrednje in ne skrajno

gibanje, je prevladujoče in ne osamljeno gibanje.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 135)

Znamenj islamskega obujanja v osebnem življenju je veliko: večja pozornost, posvečena verskim pravilom (obiskovanje mošeje, molitve, post), širjenje verskih programov in publikacij, močnejše poudarjanje islamske obleke in vrednot, oživljanje sufizma.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 135,136, citiranje Johna L. ESPOSITA)

Islam je edina civilizacija, ki je ogrozila obstoj Zahoda. Seveda je moč civilizacij odvisna tudi od števila pripadnikov in sposobnosti širjenja. Razlika v širjenju dveh civilizacij je razlika v širjenju prevladujočih ver v civilizacijama. Krščanstvo se namreč širi predvsem s spreobračanjem, islam pa s spreobračanjem in množenjem. Odstotek kristjanov po vsem svetu je višek z 30% dosegel v osemdesetih letih, zdaj pa upada in bo do l. 2025 verjetno dosegel 25% svetovnega prebivalstva. Delež pripadnikov islama se bo zaradi velike stopnje naravnega prirastka še naprej povečeval, in bo do l. 2025 verjetno dosegel okoli 30% svetovnega prebivalstva. To pomeni, da bo po teh podatkih in podatkih Združenih narodov, ki pravijo, da bo na planetu 2025 okoli 8 milijard ljudi, na svetu čez 10 let za približno 400 milijonov več pripadnikov islamske vere. Glede na sposobnosti širjenja, bo imel islam v naslednjih 20 ali 30 let veliko več podpore kot krščanstvo, kar bo nedvomno povečalo možnost za kulturne spore.

3.2.1 Modernizacija

Modernizacija pomeni industrializacijo, urbanizacijo, povečano stopnjo pismenosti, izobrazbe, bogastva in družbene mobilnosti ter bolj zapletene in raznovrstnejše poklicne strukture.

(vir: HUNTINGTON Samuel P., *Spopad civilizacij*, str. 80)

4. MOŽNOSTI ZAPOSLOTITVE MIGRANTOV V SLOVENIJI

Potrebe po nekvalificiranih delih in težavnih fizičnih delih v državah EU v največji meri zapolnjujejo migranti. Podatki Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije kažejo, da je največ povpraševanja po delovni sili migrantov v ekonomijah s tradicionalno slabšimi pogoji dela: gradbeništvo, skrbstveni sektor, proizvodnja, sezonska dela, dela v prodaji in čistilnih servisih. Raziskave kažejo, da (de)regulacija trga dela, politike zaposlovanja in migracijske politike migrante sistematično usmerjajo v nižje plačljive sektorje in na nekvalificirana delovna mesta, ki ponujajo nizko stopnjo socialne varnosti, varnosti pri delu (ob pogosto visoki stopnji tveganja) in nasploh pravic, ki veljajo iz delovnega prava (pravica do dopusta, bolniške ipd.).

(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str. 13)

4.1 **Analiza zakonov in politik** pokaže, da je dostop migrantov na trg dela najprej pogojen z vrsto izdanega delovnega dovoljenja, ki je

- a) osebno delovno dovoljenje,
- b) dovoljenje za zaposlitev, ali
- c) dovoljenje za delo.

Osebno delovno dovoljenje se lahko izda migrantom, ki imajo dovoljenje za stalno bivanje v Sloveniji, beguncem, prosilcem za azil, samozaposlenim in naj bi v principu migrantom omogočalo iste pravice, kot jih imajo državljani in državljanke. Osebno delovno dovoljenje je opredeljeno kot obnovljiva ali stalna oblika delovnega dovoljenja, ki migrantu omogoča zaposlitev pri kateremkoli delodajalcu in samozaposlitev. Je tudi edina vrsta dovoljenja, po kateri je možno, da se migranti kot iskalci zaposlitve prijavijo na zavodu za zaposlovanje.

Dovoljenje za zaposlitev se običajno izda pri prvi zaposlitvi migranta in je vezano na zaposlitvene potrebe delodajalcev na podlagi sistematiziranih delovnih mest. To pomeni, da se izdaja le pod pogojem, da v evidenci zavoda za zaposlovanje ni ustreznih "domačih" brezposelnih oseb.

Dovoljenje za delo se izda za potrebe po točno določeni migrantski delovni sili.

Omogoča začasno zaposlitev za delo, za katerega je bilo dovoljenje izdano, ki ima vnaprej določeno časovno omejitev.

(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str. 25,26)

4.1.1 **Sanje niso realnost**

Zdi se, da so delavci in delavke migranti v položaju, ko imajo na eni strani sanje o zaposlitvenih možnostih, na drugi pa realno stanje politično ekonomskih ovir. Vmes so želje in pričakovanja o boljšem življenju, enakih možnostih in pravični konkurenčnosti, v katerih se nahajajo usode posameznikov ali celotnih skupnosti.

(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str. 143)

4.1.2 **Dela, ki jih opravljajo**

Delovni migranti pogosto sprejemajo dela, ki jih domače prebivalstvo ne želi

opravljati. Poleg tega pogosto za opravljeno delo prejemajo nizko plačilo in posledično živijo v slabših bivanjskih razmerah. Na ta način so potisnjeni na rob revščine in s tem tudi na rob družabnega življenja. Takšne življenjske okoliščine pomenijo kršitev temeljnih človekovih pravic, saj predstavljajo grožnjo človeškemu dostojanstvu, družbeni vključenosti, enakopravni družbeni participaciji in drugim pomembnim vidikom posameznikovega življenja.

(vir: MEDICA K., LUKIČ G., BUFON M., *Migranti v Sloveniji*, str.173)

5. **KRONOLOŠKI POTEK KRIZE V SLOVENIJI**

Begunci in migranti prihajajo z Bližnjega vzhoda (Sirija, Irak), iz Afrike (Eritreja, Nigerija, Somalija, Sudan, Gambija), južne Azije (Afganistan, Pakistan, Bangladeš) in z Zahodnega Balkana (Kosovo in Albanija). Od okoli 19 milijonov beguncev na svetu jih je nekaj več kot štiri milijone iz Sirije. Pred vojno so zbežali v sosednje države. Okoli 630 tisoč jih je v begunskih taboriščih v Jordaniji, 1,1 milijona v Libanonu, 250 tisoč v Iraku, največ, okoli dva milijona, pa v Turčiji. Begunci iz Turčije in Libanona se po dveh poteh – v Egipt in nato čez Sredozemsko morje ter po t. i. balkanski poti najprej v Grčijo – podajajo proti Evropi, kjer si želijo zgraditi novo življenje. Tisti, ki se odločijo za balkansko pot, po zaprtju madžarskih meja množično potujejo tudi skozi Slovenijo.

25. avgusta 2015 je bilo na spletni strani Planet siol.net zapisano, da ima Slovenija pripravljen načrt v treh fazah za morebitni sprejem beguncev. Takrat so begunci v EU prihajali prek Makedonije in Srbije predvsem v Madžarsko, a je država na meji začela graditi zid, ki bi begunce preusmeril tudi v Slovenijo. Zapisano je bilo tudi, da državni sekretar Šefic o konkretnih lokacijah, kjer naj bi bivali begunci, takrat še ni hotel govoriti zaradi takrat še nepreverjenih primernih namestitvenih možnosti.

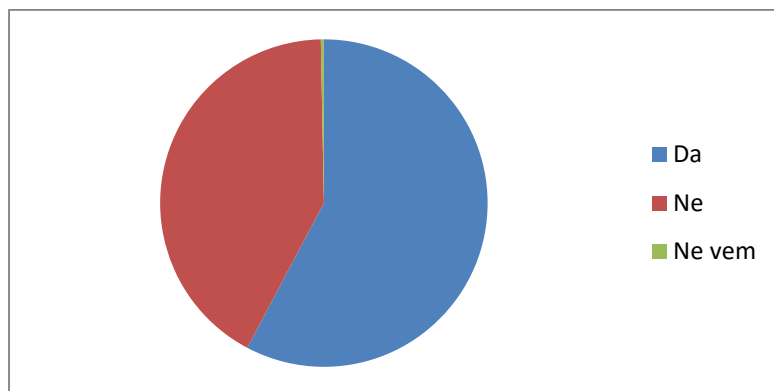
Tretjega septembra so poročali, da je Šefic pojasnil, da bo prvi stik z begunci opravila policija, in da jih bodo razvrstili v tri skupine:

1. Begunci z zahtevano mednarodno zaščito
2. Tisti, ki se po Dublinski uredbi vrnejo (npr. ekonomski migranti in tisti, ki se odpravljajo na študij)
3. Nezakoniti vstopniki v državo, ki jih ne bodo mogli vrniti, zato bodo dobili dovoljenje za zadrževanje v Sloveniji.

Čez dva dni smo izvedeli, da naj bi evropska komisija v predlogu predlagala drugačno ureditev, kot so jo nekateri evropski mediji v minulih dneh poročali, in sicer naj bi Slovenija sprejela skupaj 631 oseb iz Grčije, Madžarske in Italije. Štiri merila, ki jih je komisija upoštevala za razporeditev beguncev, so bili: število prebivalcev (40%), velikost bruto domačega proizvoda (40%), povprečno število prošenj za azil na milijon prebivalcev v letih 2010-2014 (10%) in brezposelnost (10%). Da je Slovenija sprejela predlog za namestitev 631 beguncev, je v Bruslju 14.9.2015 povedala notranja ministrica Vesna Györkös Žnidar. Istega dne je madžarska policija z žico zaprla še zadnji del meje s Srbijo.

15.9.2015 je bila na prej omenjeni spletni strani objavljena raziskava Episcentra, v kateri so bili predstavljeni rezultati 733 anketiranih slovenskih državljanov, ki so odgovorili na nekatera vprašanja v povezavi z begunsko krizo. Rezultate predstavljam v tabelah in opisih pod njimi:

1. *Ali podpirate sistem obveznih kvot, na podlagi katerega bi vsaka država EU morala sprejeti določeno število beguncev?*

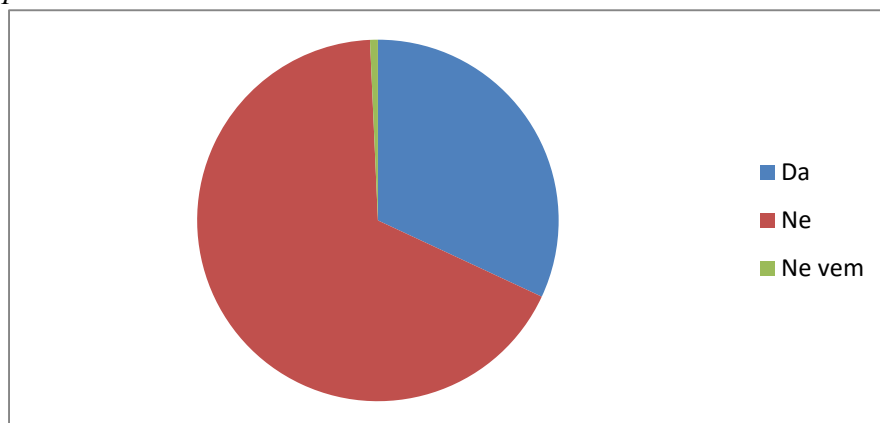
Priloga 1: Podpiranje sistema obveznih kvot

Sistem obveznih kvot podpira dobrih 57% državljanov (57,7%), ne podpira ga dobrih 41% (41,7), tisti, ki ne vedo, pa predstavljajo 0,4% državljanov.

Trije najbolj pogosti razlogi, zakaj se tisti, ki so odgovorili z da, z sistemom strinjajo, so: a) ker je beguncem treba pomagati (52,1%), b) ker je prav, da vsi prevzamemo en del pomoči (26,9%) in c) ker gre za enakomerno porazdelitev (17,5%).

Trije najbolj pogosti razlogi, zakaj se tisti, ki so odgovorili z ne, s sistemom ne strinjajo, so: a) ker ne znamo poskrbeti niti za svoje državljane (34,6%), b) (ker podpirajo trditev, naj) se vsaka država sama odloči, koliko jih bo sprejela (22,4%), in c) ker so kvote neprimerno določene (8,1%). Zaradi islamizacije Evrope in mešanja kultur 6,5% vprašanih ne podpira sistema.

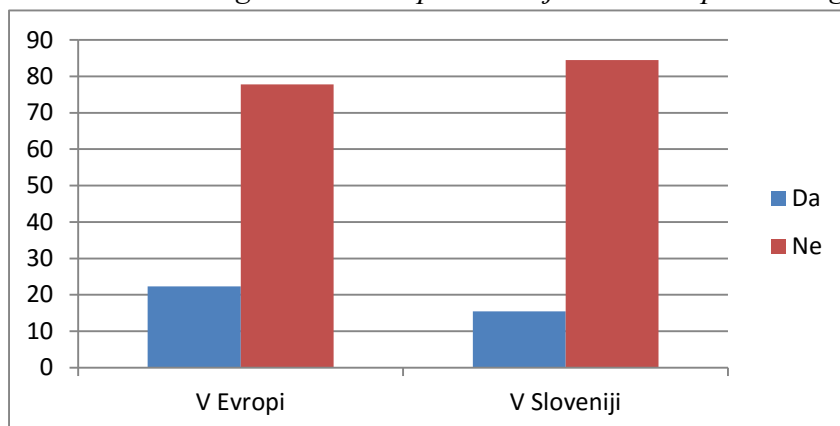
2. Ali bi bili osebno pripravljeni v svoj dom začasno sprejeti begunca in mu nuditi prenočišče in hrano?

Priloga 2: Pripravljenost sprejetja begunca v svoj dom

67,3% vprašanih je odgovorilo, da osebno ne bi bili pripravljeni v svoj dom začasno sprejeti begunca in mu nuditi prenočišče in hrano, slabih 32% (31,9%) anketiranih pa bi bili po ugotavljanjih Episcentra pripravljenih poskrbeti za begunca. Med njimi je večji delež tistih, ki so nekatoliki, ki so višje izobraženi in tistimi, ki so bliže levi politični strani. V dom bi jih največ (25,3%) sprejelo za en mesec, za pol leta 12,8%, za eno leto pa 9,8%. Preostali bi jih v dom sprejeli za različna časovna obdobja (po potrebi, en teden, nekaj dni, različno število mesecev,...)

3. Ali se zaradi beguncev v Evropi/Sloveniji vi osebno počutite ogrožene ali ne?

Priloga 3: Osebna ogroženost

Zaradi beguncev v Sloveniji se 15,5% državljanov počuti osebno ogrožene (prevladujejo katoliki in osnovno izobraženi), preostalih 85,5% pa se zaradi njih ne počuti ogroženih; ko gre za Evropo, se ta odstotek zniža, in sicer na 78,8%.

17.9.2015 je Madžarska postavila ograjo na meji s Hrvaško. Medtem so zvečer na hrvaško-slovenski meji v Dobovi ustavili vlak z 200 begunci, zato se je naša policija odločila, da jih vrne na Hrvaško, a jih tam po poročanju siol.net 18.2.2015 niso hoteli sprejeti, zato so jih poslali na Postojno. Slovenske železnice so 17.9.2015 prekinile potniški promet čez Dobovo.

Slika 1: Ležišča, urejena v Centru za tujce v Postojni

(vir: Planet siol.net, avtor: Klemen Korenjak, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/09/center_za_tujce_postojna_begunci.aspx)

V poznih večernih urah 18.9.2015 začnejo begunce, ki so vstopili v njihovo državo, usmerjati proti Sloveniji in Madžarski. Okoli 1000 jih je uspelo priti v Slovenijo. Premier Miro Cerar je po sestanku Sveta za nacionalno varnost dejal, da za zdaj aktivacija vojske,

razen pri logistični pomoči, ni potrebna.

Na mejnih prehodih naslednji dan (19.9.2015) po poročanju siol.net čaka okoli 700 beguncev.

20.9.2015 je premier nemški kanclerki Angeli Merkel sporočil, da razmere na terenu obvladujemo. Odgovorila mu je, da "Nemčija zelo ceni profesionalno držo Slovenije, ki v veliki meri prispeva, da je reševanje problematike beguncev v Evropi lažje".

22.9. 2015 je Madžarska na meji s Slovenijo začela postavljati ograjo, brez da bi obvestila slovensko vlado. Madžarski minister je zatrdil, da gre za začasen ukrep, razmišljajo pa o popolnem zaprtju meje s Hrvaško. V primeru, da bosta Nemčija in Avstrija sprejeli begunce, o pripravljeni vzpostaviti koridor.

Edini center v državi, ki ni bil prazen, je Center za tujce v Postojni, kjer je bilo 22 tujcev. V preteklih dneh je skozi Slovenijo vstopilo 3600 pribežnikov, ki so jo večinoma tudi zapustili.

Do 25.9.2015 so Madžari povsem odstranili bodečo žico na delih meje s Slovenijo. V Ljubljani sta potekala shoda za in proti beguncem, po podatkih Slovenskih železnic pa je železniški promet s sosednjo Hrvaško še naprej oviran.

28.9.2015 - Pristojne službe v Sloveniji se pripravljajo na morebiten val ljudi, ki bi želel prečkati ali ostati v naši državi. Vse poteka mirno, danes je v državi 32 prosilcev za azil.

30.9.2015 - Premier Miro Cerar ugotavlja, da je Slovenija v Združenih narodih dejavna in prepoznavna, njene pobude in predlogi se vključujejo v agendo, še posebej pa je priznано njeno delovanje na področju človekovih pravic. Zaradi tega v tej koaliciji proti Islamski državi (IS) sodeluje tudi Slovenija, in sicer na vse načine razen vojaškega. "*Poudarjam, da naša država tu ne sodeluje vojaško,*" je dejal Cerar.

(vir: siol.net, avtor: STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/09/begunci_30_9.aspx)

5.10.2015 - Nemški notranji minister zaradi pričakovanj, da bo v njihovo državo letos prišlo poldrugi milijon prosilcev za azil, ne izključuje možnosti, da bodo pribežnike vračali v Slovenijo in Hrvaško. Notranji minister slednje države, Ostojić, je navedel, da sta se Slovenija in Hrvaška dogovorili o koridorju, kar naše notranje ministrstvo zanika.

13.10.2015 - Če bodo Nemčija in posledično Avstrija in Madžarska začele uveljavljati bolj restriktivno politiko na svojih mejah, je pričakovati preusmeritev migracijskega toka proti Sloveniji. Dnevne migracije pri nas bi se v tem primeru lahko gibale med 4.500 in skoraj osem tisoč osebami.

(vir: siol.net, avtor: Tina Vovk, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/10/begunci_migranti_slovenija_13_10.aspx)

14.10.2015 - Premier Miro Cerar je dejal, da bo Slovenija za prebežnike še naprej ustrezno skrbela in jim ne bo omejevala poti naprej, ter zagotovil, da Slovenija ostaja varuh schengenske meje.

16.10.2015 Madžarska bo opolnoči zaprla mejo s Hrvaško, zato se bo begunski val preusmeril proti Sloveniji, ki se na to pospešeno pripravlja. V Slovenijo bodo begunci in migranti prestopali na treh mejnih prehodih, v prvi stopnji jih bo prišlo 1800. Železniški potniški promet s Hrvaško bo do nadaljnjega prekinjen.

17.10.2015 je v Slovenijo vstopilo 2700 pribežnikov, še 300 jih pričakujejo na Obrežju. Vlada pričakuje, da bo sprejemala od 2000 do 2500 ljudi na dan. Za zdaj vse poteka mirno in urejeno, kaže pa, da gre za usklajeno akcijo Slovenije, Hrvaške in Avstrije.

18.10.2015 - Hrvaška je, kljub Slovenski zavrnitvi, poslala vlak z 1800 ljudmi. V Slovenijo je danes vstopilo 2100 ljudi, Avstrija pa sporoča, da jih ne more več sprejemati. Ker Slovenija in Avstrija na mejah nimata žice, hrvaški premier sporoča, da ljudi zato ne bo mogoče ustaviti.

19.10.2015 je v Slovenijo vstopilo okoli 8000 tujcev, med katerimi jih je za mednarodno zaščito zaprosilo 47. Popoldne je sicer nenapovedano vstopilo 3500 prebežnikov, o njihovem prihodu pa hrvaški policisti slovenskim niso napovedali. Zdi se, da je sistem med Slovenijo in Hrvaško porušen.

20.10.2015 - Slovenska policija je po poročanju siol.net na zgornjih mejah zmogljivosti. Državni zbor naj potrdil, da bo vojska pomagala policiji na meji, s čimer se je spremenil zakon o obrambi. Danes je v Slovenijo vstopilo več kot 10000 pribežnikov, nekateri od njih so se (ne)uspešno poskusili odpraviti proti Avstriji.

Po ponovnih raziskavah Episcentra ima zaradi v prihoda beguncev in migrantov v Slovenijo ima občutek osebne ogroženosti 17% vprašanih, kar je 1,5% več kot so pokazale njihove raziskave, ki so bile na siol.net objavljene dne 15.9.2015.

21.10. 2015 - V Slovenijo je vključno z današnjim dne vstopilo okoli 25000 beguncev in migrantov, samo danes 12000. Hrvaški premier je ocenil, da lahko Slovenija poskrbi za 10000 pribežnikov, kar skrbi sekretarja Šefica. V Dobovi domačini nasprotujejo postavitvi še enega centra za begunce. Dopoldne je v Brežicah zagorelo v šotoru v sprejemnem centru, zgorelo je več šotorov. V sprejemnih centrih je trenutno nastanjenih od 5000 do 6000 ljudi.

22.10.2015 - Od 17. oktobra do danes je v Slovenijo prišlo več kot 4000 beguncev in migrantov, samo včeraj jih je vstopilo več kot 1200. Ministrica za notranje zadeve Vesna Györkös Žnidar sporoča, da bomo sprejeli pomoč, ponujeno s strani več držav.

23.10.2015 - V Slovenijo je danes vstopilo okoli 10000 beguncev in migrantov, prek javnih del pa naj bi za pomoč beguncev zaposlili 200 ljudi. Karel Erjavec je potrdil, da

vlada razmišlja o postavitvi ograje na slovensko-hrvaški meji. Češka bo ponoči Sloveniji poslala prvo pošiljko pomoči, v kateri so šotori, ležišča, pokrivala in razvlaževalniki zraka. Radio Študent je začel pobudo za zbiranje podpisov za vložitev zahteve za razpis referendumu o dopolnitvi zakona o obrambi, Amnesty International pa opozarja na nedopustno ravnanje slovenske države, ki po njihovih zapisih begunce sili, da spijo zunaj na tleh. Slovenska vlada je EU prosila za finančno pomoč.

24.10.2015- Danes je v državo vstopilo okrog 8000 pribežnikov, državni sekretar Šefic pa sporoča, da za zdaj dobro obvladujemo položaj, a takšnega pritiska ves čas ne moremo zdržati. Predsednik odbora za obrambo Žan Mahnič je predlagal, da bi na zeleni meji postavili ograjo in za migrante določili vstopne točke v državo.

25.10.2015 - V drugi fazi je v Slovenijo vstopilo več kot 66000 tujcev. V Bruslju je premier Cerar opozoril, da bo EU brez takojšnjega ukrepanja začela razpadati, hrvaški premier Milanović pa je zavrnil očitke Slovenije o nesodelovanju.

26.10.2015 - V namestitvenih in sprejemnih centrih v Sloveniji je bilo danes nastanjenih malo manj kot 16000 beguncev in migrantov. Slovenija bo v tednu dni dobila okrepitev iz držav EU, in sicer 400 policistov. Od 17.10. do danes je v državo vstopilo več kot 76000 prebežnikov. Z begunci sta najbolj obremenjene Rigonce in Brežice.

27.10.2015 - Na hrvaško-srbski meji se je občutno pomanjšalo število beguncev in migrantov, ki vstopajo na Hrvaško. Avstrijska notranja ministrica je napovedala "gradbene ukrepe" na avstrijsko-slovenski meji. Karel Erjavec je dejal, da bi se lahko Slovenija odločila za postavitve žičnate ograje, nakup ograje pa je zavrnil sekretar Šefic. V Slovenijo je skupaj vstopilo več kot 86000 beguncev in migrantov, od teh jih je malo več kot 59000 državo že zapustilo.

28.10.2015 - Jean-Claude Juncker, predsednik Evropske komisije, in Werner Faymann, avstrijski kancler, opozarjata, da ograje niso dobrodošle v EU. Radio Študent je zbral dovolj podpisov proti referendumski pobudi glede zakona o obrambi. V Slovenijo danes vstopilo okrog 7000 beguncev in migrantov.

29.10.2015

Sledeče fotografije so bile objavljene v fotozgodbi poti beguncev iz Sirije do Evrope na spletni strani Planet siol.net, avtorji pa so: Reuters, Matej Leskovšek in Ana Kovač.

(Dostopno na:

http://www.siol.net/novice/svet/2015/10/pot_begunci_foto_info_zgodba.aspx)

Slika 2: Razmere v enem od mnogih uničenih mest v Siriji

Slika 3: Migranti v Turčiji

Slika 4: Žičnata ograja na madžarsko-srbski meji

30.10.2015 - Včeraj je v Slovenijo vstopilo 5341 migrantov in beguncev, danes do 12. ure pa 5409. Skupaj je v Slovenijo do 12. ure vstopilo 108.153 tisoč migrantov in beguncev, le 49 jih je zaprosilo za mednarodno zaščito. Na skupni seji odborov DZ predlog za postavitve ograje na meji s Hrvaško. Vlada razmišlja o vpoklicu obveznikov, ki so odslužili vojaški rok.

Slika 5: Skupina Sircev in Iračanov v Šentilju

(vir: Planet siol.net, avtor: Matej Leskovšek, dostopno na:

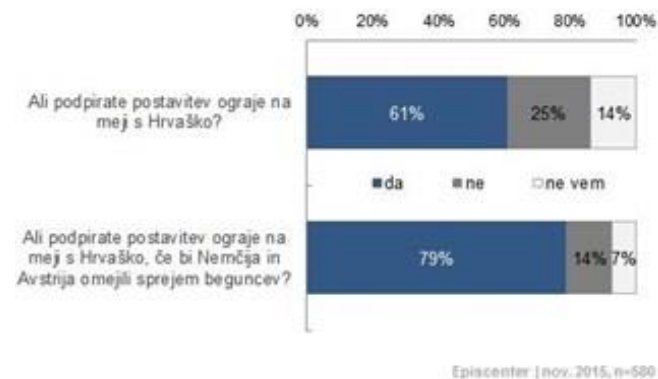
http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/10/begunci_migranti_30_10.aspx)

2.11.2015 - Danes se je začelo zbiranje najmanj 40 tisoč podpisov za zahtevo za razpis referendum o dopolnitvah zakona o obrambi, ki bo trajalo do 6. decembra.

4.11.2015 - Od začetka drugega begunskega vala pa danes je v Slovenijo prišlo že 144 tisoč ljudi. 15 brezposelnih začelja svojo zaposlitev v programu javnih del za pomoč pri obvladovanju migracijskih tokov. Državni zbor zahteva Pahorjevo mnenje o begunski krizi.

Estonija bo v Slovenijo za pomoč pri begunski krizi poslala 25 policistov.

6.11.2015 - Evropska komisija je Sloveniji odobrila 1.017.0000 evrov nujne pomoči za soočenje z migracijskimi tokovi. Po podatkih Episcentrove ankete večina Slovencev podpira ograjo na meji s Hrvaško.

Priloga 4: Podpiranje postavitve ograj (vir: Planet siol.net, dostopno na: http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/11/begunci_migranti_6_11.aspx)

V spletni raziskavi, opravljeni novembra, je na vprašanja odgovarjalo 580 polnoletnih anketirancev. Vzorec je reprezentativen in uravnotežen po demografskih spremenljivkah.

9.11.2015 - Vlada je pripravila dodatne nujne ukrepe za obvladovanje begunskih valov, vključno z ukrepi za varovanje schengenske meje. 50 madžarskih policistov prihaja na pomoč slovenskim.

10.11.2015 - Na poti proti Sloveniji je okoli 30 tisoč beguncev. Avstrija in Nemčija bosta omejili sprejemanje beguncev in migrantov, in sicer do 6000 dnevno.

11.11.2015 - Slovenija je danes postavila 1,5 km ograje, na določenih odsekih meje s Hrvaško pa jih bo postavila skupno 80 km, ki je po besedah Šefica predvidena za pol leta.

Slika 6: Slovenski vojaki pri postavljanju ograje na meji s Hrvaško
(vir: Planet siol.net, avtor: Matej Leskovšek, dostopno na:
http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/11/begunci_migranti_11_11.aspx)

13.11.2015 - Hrvaška je Sloveniji poslala protestno noto glede žičnate ograje. Avstrija za zdaj na meji s Slovenijo ne namerava postaviti večje ograje. V Slovenijo po ocenah do danes prišlo več kot 200.000 prebežnikov.

15.11.2015 - Skupno število beguncev, ki so v slabem mesecu vstopili v Slovenijo, znaša 210.000, včeraj pa je v državo vstopilo 7.950 beguncev in migrantov. Medtem vojska nadaljuje postavljanje ograje na slovensko-hrvaški meji.

16.11.2015 - Slovenija bo dobila donacijo za obvladovanje krize, in sicer 1.500.000 evrov. Premier Cerar zatrdil, da se v Slovenijo ne pušča oboroženih ljudi, takšne trditve pa označuje kot nezaslišano podcenjevanje policije in organov.

17.11.2015 - Nobeni od 43 rešenih prošenj za mednarodno zaščito v Sloveniji niso ugodili. Od sredine oktobra do danes je v državo vstopilo okrog 227.000 beguncev in migrantov, zapustilo pa jo jih je okoli 212.000. Postavitev ograje se nadaljuje.

18.11.2015 - Okoli 7.000 novih prebežnikov je danes vstopilo v Slovenijo, isto število pa je državo tudi zapustilo. V namestitvenih centrih je okoli 6.000 ljudi, v sprejemnih centrih pa se število giblje okoli 2.300.

19.11.2015 - Napoveduje se oblikovanje "mini schengena", ki ne vključuje Slovenije. Naša država in številne druge zapirajo svoje meje za ekonomske migrante.

21.11.2015 - Danes je bilo v nastanitvenih in sprejemnih centrih 1.731 beguncev in migrantov, od tega največ v Dobovi in na Šentilju. Slovenijo je po podatkih policije od 20.

oktobra zapustilo okoli 237.000 migrantov. Hrvaško zunanje ministrstvo je Sloveniji poslalo novo diplomatsko noto zaradi "nadaljevanja protipravne postavitve bodeče žice na hrvaškem državnem ozemlju" ob reki Sotli.

23.11.2015 - V Sloveniji se nadaljuje migrantski in begunski val, do zdaj pa za mednarodno zaščito zaprosilo 85 migrantov. Od sredine oktobra do danes je v Slovenijo vstopilo 257.500 migrantov.

24.11.2015 - Hrvaška je zavrnila zahtevo Slovenije za vrnitev ekonomskih migrantov.

26.11.2015 - Hrvaška je Sloveniji izročila tretjo diplomatsko noto v zadnjih 15 dneh, vojska pa zaradi begunske krize nakupuje novo opremo. Danes do 12. ure je v Slovenijo vstopilo 798 beguncev in migrantov, skupno pa je med drugim begunskim valom vstopilo 267.675 migrantov.

(vir: siol.net, avtor: Tina Vovk, STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/11/vojska_oprema_begunci_migranti.aspx)

27.11.2015 - Namestitveni in sprejemni centri za begunce po državi so bili zvečer večinoma prazni. Upočasnitev begunskega in migrantskega vala so najverjetneje povzročile vaje turške obalne straže, je sporočila Mednarodna organizacija za migracije (IOM). Od sredine oktobra je v Slovenijo prišlo 268 tisoč beguncev in migrantov.

29.11.2015 - Voditelji nekaterih članic EU (Nemčija, Avstrija, Luksemburg, Belgija, Nizozemska, Švedska, Finska, Grčija) in Turčije v Bruslju so se sestali na t.i. "koaliciji voljnih", ki je pripravljena sprejeti begunce neposredno iz Turčije. Dogovorili so se, da bo EU Turčiji namenila tri milijarde evrov pomoči, 6.500.000 evrov bo prispevala Slovenija, dogovorili so se za oživitev pristopnih pogajanj in pospešitev vizumske liberalizacije. Premier Cerar ne odobrava sestajanja evropskih držav v ožjem krogu, in ga označuje kot zaskrbljujočega.

2.12.2015 - V drugem valu je od 17. oktobra do danes do 6. ure v Slovenijo vstopilo 282.649 beguncev in migrantov. Slovenskim policistom pri nadzorovanju begunskega vala in pri delu na državni meji pomaga 183 tujih policistov. Slovenskim varnostnim organom naj bi se konec tedna priključilo še 25 romunskih kolegov, možnost napotitve tujih policistov pa so napovedale tudi Italija, Nizozemska in Poljska.

(vir: siol.net, avtor: Tina Vovk, STA, B.G.O., dostopno na:

http://www.siol.net/novice/svet/2015/12/grcija_scehengen_migranti.aspx)

4.12.2015 - V begunskem valu je v državo prišlo skupaj 289.909 migrantov, odšlo pa 278.954, so sporočili z Generalne policijske uprave. Hrvaška diplomacija je tudi zavrnila vse navedbe iz prejšnjih diplomatskih not Slovenije, v katerih je Ljubljana med drugim pojasnila, da je postavitve bodeče žice le začasen ukrep s ciljem uravnavati migracijske tokove, ki nima namena prejudicirati meje niti zaostriiti spora.

(vir: siol.net, avtor: B.G.O., STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/12/zagreb_z_novo_diplomatsko_noto_zahteva_

odstranitev_zice_z_meje.aspx)

6.12.2015 - Danes so policisti v Dobovi sprejeli 3.075 beguncev in migrantov, okoli polnoči pa bo po napovedih hrvaških varnostnih organov iz Slavonskega Broda v Dobovo prispel še en vlak. Namestitveni centri so bili danes z izjemo centra za tujce, kjer je bilo 25 ljudi, prazni.

(vir: siol.net, avtor: STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/12/begunci_migranti_6_12.aspx)

7.12.2015 - Na avstrijski strani mejnega prehoda Špilje na meji s Slovenijo potekajo dela za postavitev pletene žične ograje za zaježitev toka beguncev. Nekaj manj kot štiri kilometre bodo sicer postavljali v več etapah, ker še niso dosegli dogovora z vsemi lastniki zemljišč, kjer bo stala ograja, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

(vir: siol.net, avtor: STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/svet/2015/12/avstrija_ograj.aspx)

8.12.2015 - V Dobovi beležijo povečan prihod beguncev in migrantov. Od sredine oktobra jih je v Slovenijo po podatkih policije vstopilo že več kot 304.000, so sporočili s Policijske uprave Novo mesto.

10.12.2015 - Gyorgy Bakondi, svetovalec madžarskega premierja za notranjo varnost, je povedal, da je Madžarska Sloveniji do zdaj dobavila 24 tisoč kolotov bodeče žice z ostrimi ploščicami in 16 tisoč stebrov.

14.12.2015 - V Dobovo so danes iz Hrvaške pripeljali štirje vlaki s skupno več kot 4.200 prebežniki. Migrante s prvih treh vlakov so po opravljenih policijskih postopkih in oskrbi z vlaki in avtobusi odpeljali proti Šentilju, Jesenicam in Karavankam, nekateri pa bodo pot v notranjost države nadaljevali zvečer. Danes do 18. ure je državo zapustilo 3520 migrantov. Skupno je v Slovenjo od 16. oktobra do danes do 18. ure vstopilo 324.869 migrantov.

(vir: siol.net, avtor: Črt Kaker, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/svet/2015/12/spopad_med_migranti_v_nemciji.aspx)

15.12.2015 - Nestrinjanje prebivalcev na Primorskem glede žične ograje se stopnjuje. Na spletnem družabnem omrežju Facebook nastajajo skupine proti žici, zadnja se imenuje Proti bodeči žici v Istri in drugod. Pripravljajo shod "Proti žici, za humano Evropo" v soboto in sicer v Dragonji in Brezovici pri Gradinu.

(vir: Facebook, dostopno na: <https://www.facebook.com/enaistra/?fref=ts>)

16.12.2015 - Danes devetdnevno mobilizacijsko usposabljanje začenjajo pogodbeni pripadniki rezervne sestave Slovenske vojske (SV), ki so jih vpoklicali kot pomoč pri obvladovanju migrantske krize. Tistim, ki bodo prišli na usposabljanje, bodo vročili vpoklice in sklepe o opravljanju vojaške službe v miru. Na opravljanje vojaške službe bodo vpoklicani za od dva do sedem mesecev. Pri določitvi trajanja opravljanja vojaške

službe se bodo upoštevale individualne okoliščine posameznika, predvsem zadržki, ki bi bili povezani s posameznikovim delodajalcem. Med vojaško službo, ki jo bodo rezervisti začeli opravljati 4. januarja, bodo imeli enake pravice, kot jih imajo pripadniki stalne sestave SV.

Včeraj sta v Dobovo iz Hrvaške pripeljala dva vlaka z 2.098 migranti. Prvi današnji vlak je v Dobovo pripeljal ob 1.20. Na vlaku je bilo 1.016 tujcev.

Po zdravstveni in humanitarni oskrbi ter opravljenih policijskih postopkih so policisti tujce z vlaki in avtobusi spremljali proti Jesenicam. V sprejemnem centru v Dobovi trenutno ni migrantov. Hrvaški varnostni organi so naše policiste obvestili, da bo nekaj po 11. uri iz Slavonskega Broda v Dobovo prispel naslednji vlak, na katerem bo predvidoma 1.111 migrantov.

(vir: siol.net, avtor: Aleksander Kolednik, STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/12/usposabljanje_rezerve.aspx)

17.12.2015 - Hrvaška se je odločila za postopek proti Sloveniji zaradi žice na meji, ki se bo odvijal v Bruslju. Hrvaški notranji minister Ranko Ostojić je delal, da trenutno na mejah ni beguncev, temveč samo umirajo nič krive živali, slovenski premier Cerar pa sporoča, da Hrvaška nima ne pravnega temelja ne dejanskega razloga za protest, dodaja pa še, da žica na meji ostaja. V Bruslju je še povedal, da razume zaskrbljenost in nelagodje istrskih županov, ki pozivajo k umiku ograje, a zaradi možnosti, da Hrvaška pošlje večje skupine beguncev in migrantov čez Istro proti Italiji, to ni mogoče. Zoran Milanović je nato naslednji dan, 18.12.2015, to pojasnilo označil kot smešno.

20.12.2015 - Na mejnem prehodu za mednarodni železniški promet Dobova so policisti v zadnjih dveh dneh (19. in 20.12.) sprejeli dva vlaka, na katerem je bilo 2.153 prebežnikov.

22.12.2015 - Slovenska policija je sporočila število beguncev in migrantov v oktobru in novembru ter absolutno število vstopov do danes:

Oktober -116.627

November - 164.313

Skupaj do danes - 348.323

23.12.2015 - Slovenija je na veleposlaništvu v Zagrebu od hrvaškega zunanjega ministrstva prejela sedmo diplomatsko noto zaradi žičnate ograje na meji. V Slovenijo je danes vstopilo nekaj manj kot dva tisoč migrantov

25.12.2015 - V Slovenijo je danes do 18. ure vstopilo 2160 migrantov, državo pa jih je zapustilo 2989, so sporočili z Generalne policijske uprave (GPU). Sicer je od 16. oktobra letos v Slovenijo vstopilo skupaj že 356.795 migrantov, državo pa jih je zapustilo 344.863. V sprejemnem centru Dobova Livarna je bilo danes ob 18. uri 212 migrantov, v postojnskem centru za tujce pa jih je nastanjenih 25, so še pojasnili na GPU.

(vir: siol.net, avtor: STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/12/begunci_migranti_25_12.aspx)

26.12.2015 - V postojnskem centru za tujce je še vedno nastanjenih 25 migrantov, medtem ko je število v sprejemnem centru Dobova Livarna število tujcev naraslo na 1246.

27.12.2015 - Ljudska iniciativa Vajerles je organizirala pohod ob žični ograji ob Sotli, s katerim so izrazili nezadovoljstvo in nestrinjanje s postavitvijo žičnate ograje na meji. Po ocenah organizatorjev se je pohoda udeležilo okoli 60 ljudi iz Slovenije kot Hrvaške, sklenili pa so ga z umetniško točko, v kateri so uprizorili "hrup žice". Tako ne soglašajo s tem, da politika pred postavitvijo ograje na meji prej ni vprašala državljanov, kakšno je njihovo mnenje. Takšen poseg se jim zdi kot vojaška akcija, sprašujejo pa se tudi, ali slovenska država tudi z vojaškimi silami sodeluje v nekaterih kriznih žariščih, od koder so begunci, zaradi katerih je bila postavljena ograja. Ograja povzroča nemalo težav tudi domačinom, ki jim otežuje dostop do kmetijskih zemljišč. Sprašujejo se, kako bodo gradili nasipe v primeru poplavljanja Sotle. Zaskrbljeni so tudi zaradi živali, ki so doslej redno prečkale reko.

(vir: siol.net, avtor: M.R., STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/12/begunci_migranti_27_12.aspx)

29.12.2015 - Predstavniki društva Bela krajina so danes predsedniku vlade Miru Cerarju v Ljubljano prinesli pismo, v katerem ga pozivajo, naj takoj odstrani ograjo z meje s Hrvaško. "Bela krajina, tradicionalna pokrajina izseljevanja, s kilometrskimi žičnimi pregradami doživlja občutne negativne posledice varnostne nesposobnosti EU, nesposobnosti slovenske in hrvaške vodilne politike, da bi celostno, sočutno in odgovorno pristopila k reševanju migracij," opozarja društvo Bela krajina. "Slovenija ni v vojni, prav tako niso bile razglašene izredne razmere. Zato po našem mnenju ni ustavne podlage za tako nesorazmerne in lokalnemu prebivalstvu škodljive ukrepe," so med drugim zapisali v pismu. "Žična ograja, ki po svoji perversni in zavestni krutosti rezila spominja na ograje koncentracijskih taborišč, z varnostnega vidika dejansko ničesar ne rešuje. Varnostne probleme v 21. stoletju se ne more reševati s tovrstnimi rešitvami, tudi s panelnimi ograjami ne," poudarjajo v društvu.

(vir: siol.net, avtor: Aleksander Kolednik, STA, dostopno na:

http://www.siol.net/novice/slovenija/2015/12/drustvo_bela_krajina.aspx)

29.12.2015 - Po navedbah policije, v Sloveniji vse zavrnjene tujce nameščamo v Center za Tujce v Postojni.

S sistematičnim zbiranjem informacij sem zaključila ob koncu leta 2015.

5.1 Ključne ugotovitve analize dogodkov:

1. Najprej vse preseneti naraščanje števila migrantov
2. Javnost se razdeli glede Madžarskih ukrepov proti migracijam
3. Slovencem se Madžarski ukrepi zdijo surovi
4. Javnost je prepričana, da val sploh ne bo prišel v Slovenijo
5. Javnost zgrožena opazuje neorganiziran prehod beguncev čez slovensko ozemlje
6. Ljudje se organizirajo in s pomočjo dobrodelnih organizacij pomagajo beguncem
7. Država aktivno poseže v potek krize in organizira prevoze in nastanitve
8. Vseskozi nastajajo napetosti v odnosih s Hrvaško
9. Policija ne zmore vsega dela in zaradi premajhnih plač sredi krize stavkajo
10. Pojavijo se pobude, da bi na pomoč priskočila vojska
11. Radio Študent zbira podpise proti uporabi vojske v mirnem obdobju
12. Vojski in policaji začnejo postavljati ograjo
13. Pojavljajo se prve informacije o težavah z begunci v Nemčiji in na Švedskem
14. Države začnejo zapirati meje in določati kvote
15. Države začnejo ločevati migrante iz varnih držav od beguncev iz Sirije in Iraka
16. Ljudje ob meji protestirajo proti ograji
17. Državni zbor da vojski pooblastila za pomoč policiji
18. Ponovno želijo vzpostaviti Schengenska pravila
19. V Sloveniji mrzlično iščejo lokacije za nastanitev beguncev
20. Lokalne skupnosti so proti nameščanju beguncev
21. V istem dnevu se zgodijo demonstracije v podporo in proti beguncem, kar kaže, da je javnost še vedno usodno razdeljena
22. Državni zbor izglasuje novelo zakona o azilu
23. Evropski politiki pošiljajo signale beguncem, naj ne tvegajo poti v Evropo
24. Evropa medtem še vedno nima skupne politike, kako se soočiti z migrantsko krizo

5.2 Sklep

Kot lahko izberemo iz dnevnih zapisov in analize podatkov, je javnost skozi čas spreminjala svoje mnenje, in sicer bolj kot so bili ukrepi koreniti in temeljiti, bolj so ljudje, tako državljani kot migranti, zaostrovali svoja mnenja. Tudi politika je spreminjala stališča in zakone, kar je povzročilo nemir in razna protestiranja. Kljub spremembam, ki smo jim v dogajanju vedno bolj prisotni, smo še vedno sredi procesa, ki se bo še spreminjal, ključnih končnih rešitev pa zaenkrat še ni na vidiku.

6. VARNOST

Mešanje kultur. Islamizacija Evrope. Teroristični spopadi. Predvidena neuspešna integracija tujcev. Vse to so po podatkih Episcentrovih anketah najpogostejši razlogi, zakaj se ljudje bojijo množičnega prihoda beguncev in migrantov v Evropo. Pa je (bil) strah upravičen?

Glavni cilj večine migrantov je bila Nemčija, ki jim po njihovih predstavah te članice EU predstavlja zlato jamo. Hitro obdelana in odobrena prošnja za azil, stanovanje in služba. Migrante so le še spodbudile besede nemške kanclerke Angele Merkel v začetku septembra 2015, ko je dejala, da lahko Nemčija sprejme milijon tujcev, ni pa pomislila, da s tem ne bo spodbudila le milijon ljudi, temveč vse, ki si želijo življenje v eni najbogatejših Evropskih držav. Na začetku in pri manjših številih migrantov je vse potekalo lepo, a so se zadeve kmalu zaostrole.

Že 22.9.2015 smo lahko na spletni strani siol.net izvedeli, da je v Nemčiji trenutno neobdelanih 250.000 prošelj za azil, da postopek traja tudi do leta dni, da pa trenutno na vstop v EU v Turčiji čaka še pol milijona beguncev in migrantov. V Evropo si želijo čim prej, zaradi prihajajoče zime in posledično mnogo bolj tvegane poti ter zaradi tega, ker se bojijo zaostritve zakonodaje.

Težave nastopijo, ko migranti spoznajo resnično situacijo v EU, ki je takšna, da nikakor ne more sprejeti več milijonov tujcev. Razočaranje, občutek nesprejetosti med ljudmi v razvitejših državah ter vedno manj potrpežljivosti samo še povečujejo možnost spopadov in nenaklonjenosti ljudstva do prihajajočih migrantov, ki se kažejo v protestih proti begunskim valom. Trenja pa se pojavljajo tudi med begunci in migranti - na eni strani si prvi želijo le preživeti, drugi pa jim jemljejo prostore z željo po boljšemu življenjskemu standardu.

2.10.2015 je več nemških medijev posprenilo rezultate zadnjega merjenja javnega mnenja z besedami "Konec je vzdušja z začetka septembra", ki kaže, da naklonjenost Nemcev do beguncev pada, hkrati pa se krepijo opozorila pred nasiljem med begunci in migranti.

6.10.2015 je na vzhodu Nemčije zagorelo v sprejemnem centru za begunce, v katerem je umrl prebežnik iz Eritreje. Policija preverja možnost, da je bil ogenj podtaknjen. V Dresdnu so potekale demonstracije proti valu beguncev.

21.10.2015 je zagorelo v begunskem centru v Brežicah. Zagorelo je 20 šotorov. Slovenski gasilci so zatrdili, da je zagorelo po nesreči.

Dan pozneje, 22.10.2015, so v Rigoncah v obračunu med migranti eno osebo zabodli.

24.10.2015 sta se dopoldne v Brežicah stepili dve skupini prebežnikov.

23.12.2015 so v begunskem taborišču blizu meje s Slovenijo, na območju Lipnice, avstrijski policisti zaradi suma aretirali dva mlada sirska brata. Enemu očitajo, da pripada skrajni Islamski državi, drugi pa naj bi se boril za džihadistično milico Ahrar al Šam.

Tudi v drugih Evropskih državah so se dogajali različni spopadi med migranti in dogodki, ki so vključevali požare begunskih šotorov. 14.11.2015 je Francijo pretresel usklajen teroristični napad v sedmih lokacijah po Parizu, v katerem je umrlo najmanj 153 ljudi in ranjenih več kot 200. Odgovornost za napad je prevzela Skrajna Islamska država (ISIS), strokovnjaki pa menijo, da je Francija tarča med drugim tudi zaradi aktivnega boja proti islamistom po vsem svetu, kjer je okoli 10.000 francoskih vojakov, ki se borijo proti

islamistom.

Na silvestrski večer v Kölnu je prišlo do množičnih spolnih napadov in ropov žensk, ki jih je bilo po podatkih policije več kot 100.

Odstotek varnosti v EU se je tako s prihodom beguncev in migrantov zmanjšal, kar pa ne pomeni, da bi morali zaradi tega ustaviti prihod prebežnikov. Premnogi so zaradi vojne v matičnih državah izgubili dom, prijatelje in člane družin, zato ni prav, da vse prihajajoče ljudi zaradi zgoraj omenjenih in drugih dogodkov označujemo z besedami "teroristi", "skrajneži", "nasilneži" itd. Moramo se zavedati, da se tako kot mi tudi begunci bojijo skrajnežev, ki so mnogim poleg vojn uničili življenje, mi pa jih samo zaradi pripadnosti iste civilizacije mečemo v isti koš. Joris Luyendik, nizozemski novinar, ki je bil več let dopisnik z Bližnjega vzhoda, je ugotovil:

""Vse (novice, predstave, ideje) je zbujalo vtis, da med Rabatom in Bagdadom živi 260 milijonov enakih bitij. A spomnimo se zgolj na vojne, ki so jih v zadnjih petdesetih letih vodile arabske države: Maroko z Alžirijo, Egipt z Libijo, Sudan s Savdsko Arabijo, Irak s Kuvajtom, Sirija z Jordanijo, Jordanija s Palestinci in vsi proti vsem v Libanonu." (Joris Luyendik, Je res ali ste videli na televiziji?, 2006, str.48)

Veliko pa na naše mnenje vplivajo mediji, katerih vpliv je predstavljen v naslednji točki.

7. MEDIJI

Radio, televizija, internet in ostali viri informacij v življenju večine ljudi predstavljajo pomemben del ozaveščenosti glede dogodkov doma in po svetu.

Joris Luyendijk, nizozemski novinar, je bil več let dopisnik z Bližnjega vzhoda, in na začetku je ugotovil: "Preden sem sploh naredil prvi korak po Bližnjem vzhodu, sem o njem že imel ideje in podobe, ki so večinoma izhajale iz medijev. Ko pa sem se znašel na kraju samem, je ideje in podobe postopoma izpodrinjala resničnost. Izkazalo se je, da je veliko manj pregledna in razumljiva, kot so jo prikazovali mediji." (Joris Luyendijk, *Ali je res ali ste videli na televiziji?*, 2006, str.16)

Tako kot njegove predstave o Bližnjem vzhodu, so tudi moje o begunskih centrih po Sloveniji temeljile na sporočanju medijev. Ko smo s staršema 18.2.2015 v poznih večernih urah odšli v Brežice, smo bili prepričani, da bo tam urejen sistem sprejemanja dobrin, tak občutek smo dobili iz medijev. Čez dobro uro pa smo se znašli v kaosu med policijo, vojsko in prestrašenimi begunci. Porabili smo pol ure, da smo našli odgovorne pri Rdečem križu, in nato smo materialne dobrine naložili kar v trgovinske vozičke. Ko smo po dveh minutah hoje prispeli v središče beguncev in policije, niti pristojni niso vedeli, kam naj nas napotijo. Čez množico beguncev smo z vozički odšli kar peš. Da opišem takratno situacijo - ženske pred centrom so moledovale za oblačila, medtem ko so otroci spali kar na tleh, namesto vzglavnika pa so nekateri uporabili kar čevlje. Bila je popolnoma drugačna situacija kot tista, ki so jo tako prepričljivo prikazovali mediji.

O dveh popolnoma različnih zgodbah je v prej omenjeni knjigi Luyendijk predstavil situacijo, ki se mu je zgodila na obisku pri veleposlaniku, ko so Američani "osvobodili" diktature Bagdad, glavno mesto Iraka:

"...Potem je vstopil asistent, veleposlaniku zašepetal nekaj na uho in vklopil televizor, postajo CNN. Videli smo, kako na trgu Firdos (Rajskem trgu) v Bagdadu prevračajo spomenik Sadama Huseina. Vriskajoči Iranci so se drli v kamero in brcali v spomenik. "Thank you mister Bush!". Napovedovalec je slovesno govoril o "zgodovinskem trenutku": Vojne je konec. Nočna mora s Sadamom je za nami, Bagdad slavi osvoboditev. Točno te besede so se naslednji dan pojavile v naslovu tudi na prvih straneh nizozemskih časnikov. Veleposlanik je potem preklopil na arabsko mrežo Al Džazira. Tudi tu so prikazovali trg Firdos, le da je bil v njihovi montaži poudarek nekje druge. Na istem trgu smo videli, kako so ameriški vojaki zmagoslavno vrgli ameriško zastavo čez Sadamov spomenik. Potem so se vročično posvetovali, nakar so ameriški vojaki zastavo kar se da hitro spet sneli s spomenika. Nato je Al Džazira pokazala, kako Iranci po CNN-u vzklikajo. Vendar posneti od daleč, tako da se je jasno videlo, kako malo ljudi je pravzaprav tam in da jih večina opazuje le od daleč." (Joris Luyendijk, *Je res ali ste videli na televiziji?*, 2006, str. 15)

O subjektivnosti urednikov in novinarjev pa govori tudi naslednji dobessedni navedek iz istega vira:

" V naravi novic je bilo, da sem sicer pisal o "besnih moških", ki zažigajo zastave in skandirajo gesla, ni pa bilo prostora za to, kaj se dogaja zunaj tega kadra. Na fotografijah ali televiziji se je zdelo, da gre za ljudsko množico, na kraju samem pa si videl, kako bore

malo moških se je zbralo in da so kot na ukaz prižgali vžigalnike šele, ko so se vklopile kamere, nato pa so odšli domov jest. V tem času so bili v drugih delih mesta otroci na poti v šolo, tramvaji so krožili po običajnih tirih, na tržnici pa so ponujali paradižnik po znižani ceni."

(Joris Luyendik, *Je res ali ste videli na televiziji?*, 2006, str.43)

Ker seveda ljudje, ki nismo novinarji, običajno ne preverjamo resničnosti dogodkov "v živo", so naš glavni vir informacij novice, ki jih urejajo medijske hiše. Te se osredotočajo na najbolj zanimive zgodbe, ki so pogostokrat (neopazno) zrežirane v pričakovanju, da bodo pritegnile čim večjo množico ljudi. Tako včasih sledimo informacijam, brez da bi se zavedali, da poslušamo le eno stran zgodbe, tisto, ki je najbolj dramatična in zanimiva, in včasih ni enaka tisti, ki je resnična. Zato bi morali spremljati več medijev, domačih in tujih, in dobro bi bilo, da pri spremljanju ostanemo čim bolj objektivni, saj si tako ustvarimo najbolj realno mnenje. Mediji nas pogosto zavajajo, mi pa jim slepo sledimo.

8. ZAKLJUČEK

8.1 Analiza hipotez

1. hipoteza - Med različnimi kulturnimi skupinami bo povečana možnost kulturnih spopadov

Hipoteza potrjena. Zaradi razlik med kulturami se že v kratkem obdobju kaže povečan odstotek nevarnosti.

2. hipoteza - Z begunsko krizo se bo varnost zmanjšala

Hipoteza potrjena. Vsi dogodki, ki spremljajo krizo, kažejo na povečane napetosti tako med migranti kot tudi med migranti in državljani evropskih držav.

3. hipoteza - Stopnja brezposelnosti se bo najprej povečala, nato pa zmanjšala

Hipoteza ne potrjena in ne ovržena zaradi nikakršnih dokazov, temelji le na predvidevanjih. Stopnja brezposelnosti se bo verjetno najprej povečala zaradi velikega števila novih ljudi v državah, nato pa se bo stanje počasi začelo stabilizirati. Sčasoma se bo stopnja brezposelnosti najbrž zmanjšala, ker je odvisna tudi od števila prebivalcev - več prebivalcev kot je, več je potrebne delovne sile.

4. hipoteza - Država bo sprejemala vedno bolj radikalne ukrepe, s tem pa bodo odzivi ljudi vedno bolj ostri.

Poteza potrjena. Na začetku begunskih valov ljudje še niso imeli izoblikovanih konkretnih mnenj, a dlje kot bo kriza trajala, bolj bodo ljudje imeli izoblikovana osebna mnenja, ki se bodo zaostrovala tudi z sprejemanjem ukrepov države.

5. hipoteza - Pojav diskriminacije.

Diskriminacija je kljub temu, da živimo v 21. stoletju, v življenjih premnogih ljudi žal še vedno prisotna. Neenako obravnavanje ljudi se bo zaradi zakoreninjenih stereotipov in predsodkov verjetno pojavilo bolj pogosto, glede na to, da se ima že sedaj večina ljudi za nekaj več od ljudi, ki so prišli, kljub temu, da smo vsi v prvi vrsti le ljudje. Hipoteza je potrjena.

9. VIRI

- V kronološkem poteku krize v Sloveniji (6. točka) je moj edini vir Planet siol, dostopen na: <http://www.siol.net>. V nalogi sem uporabila zapise, ki so jih objavili med datumi 1.9.2015 in 1.1.2016.
- LUYENDIK Joris. 2006. *Je res ali ste videli na televiziji?: Resnice in neresnice o Bližnjem vzhodu*. Mladinska knjiga Založba, d.d., Ljubljana 2010. 1.izdaja.
- MEDICA Karmen, LUKIČ Goran, in BUFON Milan. *Migranti v Sloveniji - med integracijo in alienacijo*. Univerzitetna Založba Annales, Koper 2010. 1.izdaja.
- KOMAC Miran (urednik). *Priseljenci*. Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, 2007. 1.izdaja.
- HUNTINGTON Samuel P.1996. *Spopad civilizacij*. Mladinska knjiga Založba, Ljubljana 2005. 1.izdaja.
- spletna stran Univerze na Primorskem, objava dne 6.7.2011, dostopno na: <http://csg.zrs.upr.si/sl/Aktivnosti/Novice/Arhiv+novic+2011/month/7?disallow=1>
- POČKAR M., ANDOLŠEK S., POPIT T., in BARLE LAKOTA A., *Uvod v sociologijo*. DZS, d.d., Ljubljana 2011. 1.izdaja.